

En ny bukett dikter : för år 1870 /

Wästberg, Anna,

81 A Br.

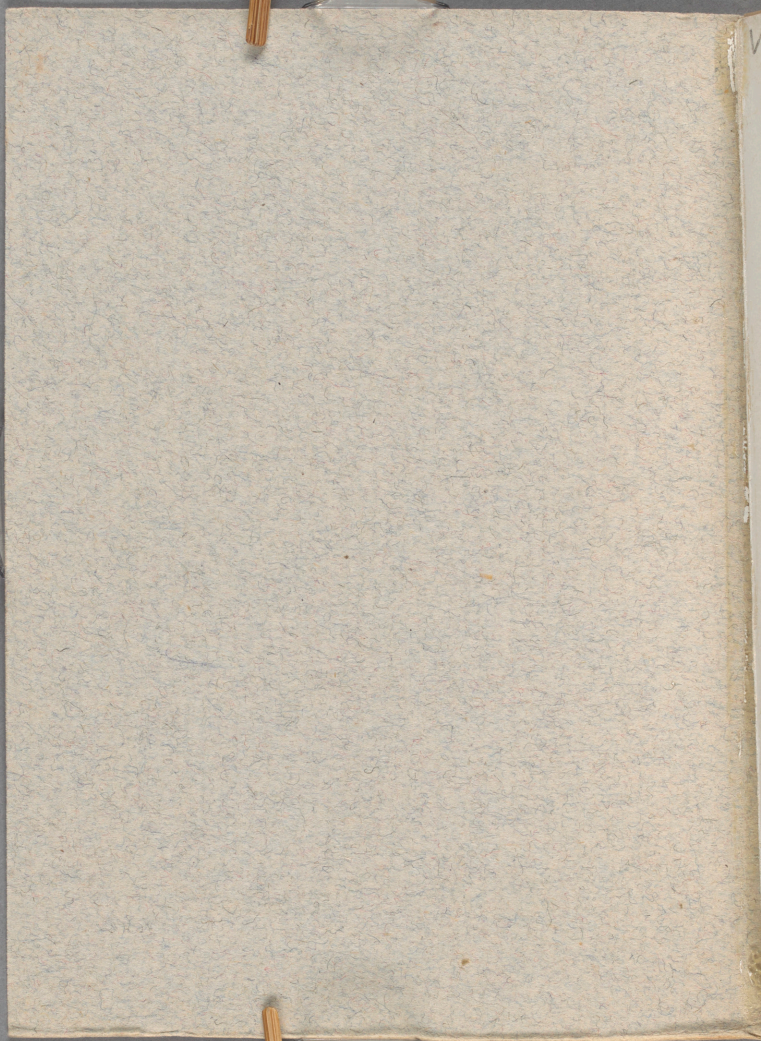

National Library
of Sweden

WASTBERG, Anna
En ny bundett dikter

Vitt. 50
(R)
o

Alfred
1869

WÄSTBERG

A decorative border of intricate floral and scrollwork patterns surrounds the central text. The border is composed of repeating motifs of leaves, flowers, and scrolls, creating a rectangular frame with ornate corners.

EN NY BUKETT
DIKTER

AF

ANNA A.

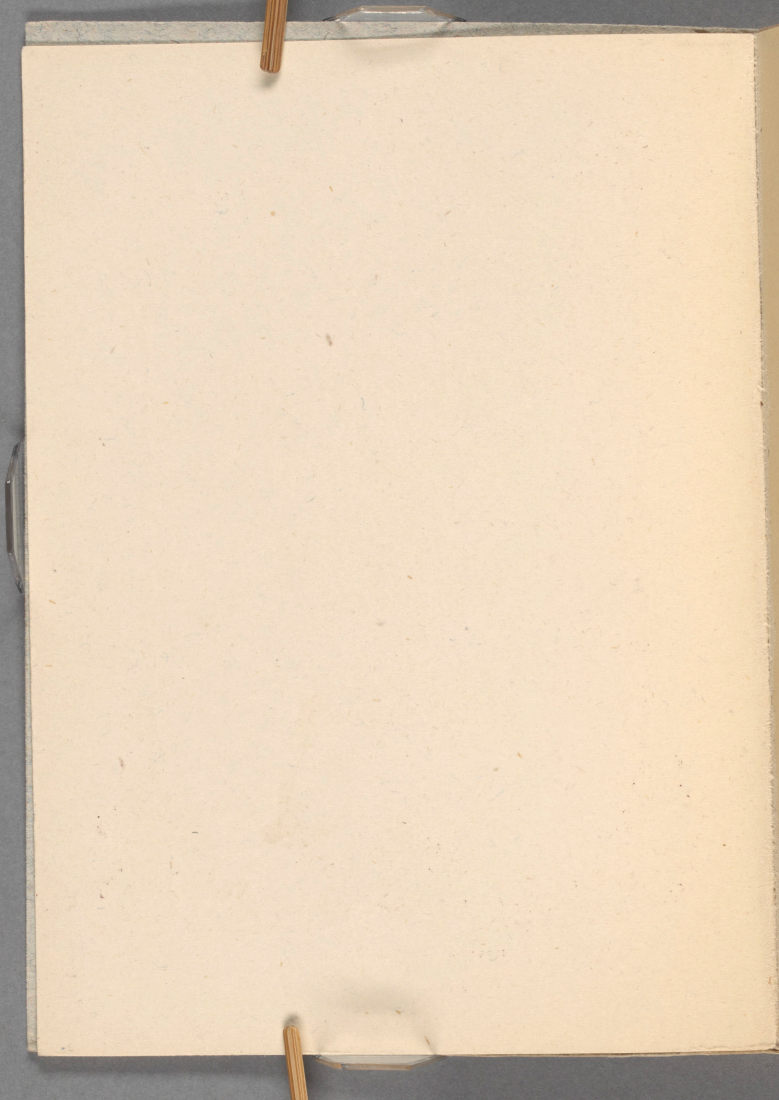
FÖR

ÅR 1870.

UPSALA, NISAS EDQUIST

Pris: 80 öre

1869

EN NY BUKETT
DIKTER

ANNA A.

1870

ÅR 1870.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

ANNALS

OF THE MATHEMATICS

WÄSTBERG, ANNA, F. ANDERSSON.

A decorative border of intricate floral and scrollwork patterns surrounds the central text. The border is composed of repeating motifs of leaves, flowers, and scrolls, creating a rectangular frame with ornate corners and side panels.

EN NY BUKETT
DIKTER

AF

ANNA A.

FÖR

ÅR 1870.

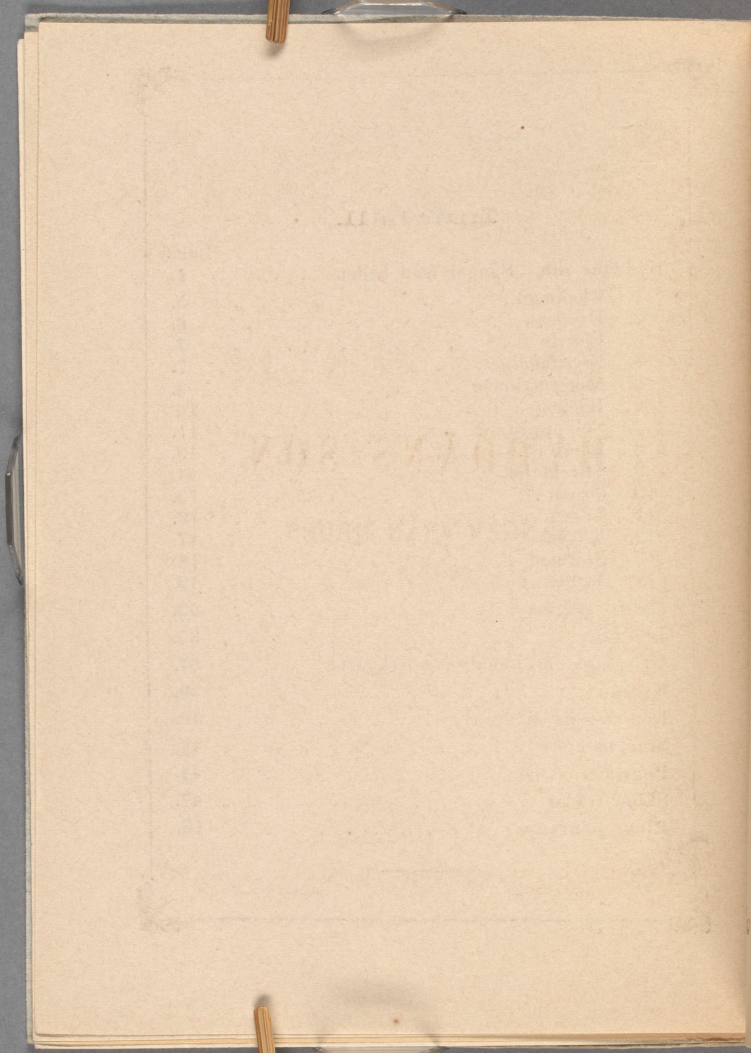
UPSALA, ESAIAS EDQUIST.

A circular embossed stamp is located at the bottom center of the page. The text within the stamp is partially legible and appears to be "KONINGLIGA BIBLIOTEKET" around the perimeter, with "UPPSALA" at the bottom.

Innehåll

	Sid.
Hyddans son. Sånger från heden	1.
1. Blomman	5.
2. Droppen	6.
3. Fjäriln	7.
4. Flyttfågeln	7.
5. Morgonvinden	9.
6. Bäckan	10.
7. Soluppgång	11.
8. Lärkan	13.
9. Stjernfallet	14.
10. Örnen	15.
11. Tåren	16.
12. Elfven	17.
13. Stormen	18.
14. Jorden	19.
Mellan grafvar	23.
Julottan	35.
Helsningar med midsommarskyarna	37.
Kyrkan	39.
Den döende modren	40.
Stumma toner	42.
Pilgrimer skiljas	44.
Sköra trådar	47.
Elnas julgranar	63.

HYDDANS SON.

SÅNGER FRÅN HEDEN.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
U.S.A.
TEL: 773-936-3200
FAX: 773-936-3200
WWW.CHICAGO.EDU

Han lärde kraftens språk af bygdens elf
Och saknadens af bäckarne och skogen.
J. L. Runeberg.

På ljungeväxta heden låg
Det tjäll, hvori han dagen såg.
Allt var så tyst, så ödsligt der,
Ej grannskap fanns på milen när.
Der slut den vida heden tog
Gick skummig elf, låg djupgrön skog;
Men bortom båda gränslöst haf
Åt taflan storhetspregel gaf.
Så såg den ut hans barndoms sal:
Hög, rymlig, ljus och tyst och sval.

Der hördes sällan menskoljud,
Men stundom gick i flamman Gud,

Och hafvet höjde fjerran från
Sitt drapa för naturens son.
Och när med sol och vår till nord
Flyttfågeln kom från söderns jord,
Hvad lif, hvad lust! Den bruna ljung
Till pilten tycktes hviska: sjung!
Och silfversky och elf och hed,
Allt ville liksom »sjunga med».

När sommar'n åter flytt sin kos,
Och härjad låg dess sista ros,
Och vilda svaneflocken drog
Mot söder, öfver gulnad skog,
Och stormen mer ej gaf sig ro,
Hvad tänkte pilten då, månn tro?
Jo, då blef hyddan honom trång;
Hans längtan sökte luft i sång.
Som Nordan ville han, just så,
På vingar öfver jorden gå
Och likt den djupa, strida elf
Mot himlen kasta få sig sjelf;
Ty uti själens djup han bar
En gnista, tindrande och klar,

Som kastad var från himlens härd,
Att flamma bli i grusets verld.

Men öfver heden pilten går
Dag efter dag, år efter år.
Ej blott som barn, jemväl som ung
Han visor strör bland hedens ljung,
Ty hjertat klingar gång på gång
Kom, lyssna till hans enkla sång.

I. Blomman.

Blomma, du stoftets barn!
Spirad ur dunkelt grus,
Lyfter mot himlen du
Kronan och dricker ljus.
Liknar ej menskan dig,
Der mellan verldar två
Hon, tills hon fäller blad,
Ut får sin krona slå?
Blomma, du stoftets barn,
Kort är din blomningsdag,

Bild af mitt lif du är,
Vissna skall äfven jag;
Men i ett högre ljus
Kronan jag lyfta får,
När mot min mullhög här
Stormen sin vinge slår.

2. Droppen.

Droppe, du hafvets barn,
Liten, som jag, du är,
Märkes i böljan ej,
Som dig ur djupet bär;
Lyftes en snabb sekund
Upp mot det moln, som far,
Slungas tillbaka se'n,
Ingen vet, att du var . . .
Dock mot ditt hjerta bröt
Strålen från höjden sig,
Droppe, du, hafvets barn,
O, hvad jag liknar dig!

3. Fjäriln.

Under dig breder sig grönskande jord,
Öfver dig himlen, den klara,
Och uppå guldströdda vingarnes par
Får mellan båda du fara.
Doftande kalkar med honung uti
Vinka i lunder och ängar;
Lärkorna spela i blånande höjd;
Elfven slår brusande strängar.
Vingade lilla, o minns du väl nu
Masken, nyss fjettrad i gruset?
Skall väl jag minnas mitt stoftlif en gång,
När jag får ila mot ljuset? —

4. Flyttfågeln.

Med sång du lemnar
Ditt näste här,

Du vill blott vara
Der sommarn är,
Då nordanskogen
I knoppning står,
Du kommer åter,
Med sol och vår.

Flyttfågel är jag,
Så väl som du,
Men får ej ila
Mot sommar'n nu.
Ej jag bestämmer
Min flyttningsdag.
Du flyttar ofta,
Blott *en gång jag.*

Och aldrig åter
Jag komma skall,
Fast heden smyckar
Sin bruna vall,
Fast strålar dansa
På våg och qvist,
Och svalan qvittrar
Sitt »tack för sist»!

All hedens fägring
Så snart förgår:
Här följer vinter
I sommarns spår;
Men ingen frostnatt
Skall härja der,
Dit frigjord vinge
En gång mig bär.

5. Morgonvinden.

Rätt så med mina lockar lek,
Du morgonfriska vind!
En sång vill ut ur hjertat, när
Du böljar mot min kind.
Från svala hafvet helsar du,
Från skogens gröna sal,
Från ängen, som står högtidsklädd
I perlor utan tal.
Kyss vaken hvarje blomma nu
Uppå den vida hed,

Och när du höjer vingen se'n
Tag piltens helsning med!

Allt stort, allt härligt helsa till
Uti Guds sköna värld!
Hvar våg med sol uti sin famn,
Hvar örn på himmelsfärd!
Hvar ek, som ensam spirat upp
Bland dvergträd krumpna, små,
Hvart fjell, som sprungit högt i sky,
Att tyst omkring sig få!
Och möter sist ett hjerta du,
Hvars djup är fullt af sång,
Säg det, att bortom hedens ljung
Vi råkas nog en gång!

6. Bäckén.

Hur snabbt du springer floden fatt,
Jag kan ej följa med!
Du tömmer innan kort din skatt
Uti hans sköte ned —

Och glömmet i hans svala famn
Ditt ringa, sjelfförvärfda namn.

Du vattnat blott en liten dal,
Som gömd för verlden är,
Fast gräs och blomma, alm och al,
De stå i solsken der:
Du lockat dem ur jorden opp,
Och de välsigna tyst ditt lopp.

Jag springer genom lifvet, jag,
Mitt hjerta har så brådt.
Skall väl min dal stå grön en dag,
Då sjelf jag hafvet nått?
Skall jag ur något hjertas verld
En blomma locka på min färd?

7. Soluppgång.

En morgnande fläkt öfver ängarne far
Och väcker blommorna små,

Och hän öfver elfven, nyss speglande klar,
De lätta krusningar gå.
I lunderna vaknar gren efter gren,
Och löfven spritta af fröjd,
Och yrvaken lärka stiger alltre'n
I toner mot himmelens höjd.
Men östern står klädd i »rödaste gull»
Att taga solen emot,
Och hafvet, en orgel af bastoner full,
Det spelar invid hennes fot.
Der kommer hon, — tyst, genom skapelsen går
Ett växande jubel, hör!
En sång föds i hjertat, i ögat en tår,
Jag vet icke sjelf hvarför.
Der står hon på skiftande skogarnes bryn,
Bestrålande dunkel verld.
Se, fjellarne glöda! se, nattmörka skyn
Får sol på sin ökenfärd!
Nog varsnar hon sorger i skuggornas dal,
Nog ser hon tårar i grus,
Men synder och sorger, bekymmer och qual,
Allt ser hon ändå i ljus;
Hon vandrar så högt i det dimfria blå,

Ej stoftgrand når hennes färd.
O, kunde likt solen min bana jag gå
Igenom den mörka verld!

8. Lärkan.

När öfver jorden
Toner du strör,
Uppe i ljuset
Vingen du rör,
Vill icke synas,
Sjunger ändå,
Sjunger för heden,
Kojan derpå.

Kunde jag lyfta
Vingen, som du,
Högt öfver skogen,
Doftande nu,
Högt öfver jordens
Blommande barm!

Ack, uppå toner
Tiden är arm!
Sjunga jag ville
Sånger af fröjd,
Strö dem utöfver
Dalar och höjd;
Väcka hvart sinne,
Slumrande än;
Sjunga om himlen,
Stiga mot den,
Gömma min vinge
Högt i det blå,
Varsnas af ingen,
Jubla blott så!

9. Stjernfallet.

Jag såg dig ej, förrän du föll,
Men stjerneklarhet du behöll,
O, du var ren i fallet!
Hvar glänste du, förr'n jag dig såg,

Satt du på fästet, öfver våg,
Och strödde ljus i svallet?

Säg: var du väl en stjerna, du?
Ack nej, du var, jag anar nu,
En tår blott — från det höga:
En engel öfver jorden for
Och såg dit ned; du föll så stor,
Så klar utur hans öga.

10. Örnen.

Så högt öfver fält, öfver lunder
Du stiger mot glänsande skyn.
Allt sjunker, allt sjunker inunder,
Allt blifver så smått för din syn.
Den fragande böljan blir droppe,
Och skogen förbyts till en fläck;
En glittrande rand tycks deroppe
Den ystra, den sorlande bäck.

Du stiger, du stiger mot ljuset,
Och intet kan hämma din flygt.
Att fjettras af intet vid gruset
Ditt näste på klippan du bygt.
Nu ser jag en snibb blott af vingen,
Snart borta du är för min blick:
Ack, helsa till solen, dit ingen
Ännu utan örnvingar gick!

Hur sällt, att dit hågen känns mana
På växande vingar få gå!
Hur stort att mot ljuset sin bana
Så der genom stormarna slå!
När solen på vingarne tömmer
Sin glans mellan himmel och haf,
Helt säkert en lofsång du drömmer
Till Honom, som kraften dig gaf.

II. Tåren.

Du tår så full, så tung,
Fall djupt bland hedens ljung!

Till blekröd blomma der
Min tysta helsning bär.

Du är från hjertat, säg,
Har svalnat på din väg,
Och djupröd färg du bar,
Då du derhemma var.

Då du till ögat gick,
Du färg ombyta fick,
Ty verlden ej förstår
En djupröd hjertetår.

Fall djupt bland hedens ljung,
Du tår, så full, så tung!
En svalnad droppe blod
Ur känslans röda flod.

12. **Elfven.**

Så tung ligger drifvan på skog och på hed,
Och matt skiner solen på snöduken ned,

Och jorden är ödslig, och himlen är kall.
Mitt öra förnimmer blott elfströmmens svall
Mot hafvet.

O elf, huru strid går din blånande rand!
Du fäster dig ej vid din isiga strand.
Din bölja är djup, därför svallar din barm;
Men tonrikt det brusar, ditt väldiga larm
I qvällen.

Och blifver min verld en gång ödslig och kall,
I hjertat dock strömfåran stelna ej skall.
Om än mellan isade stränder, likväl
Som elfven så öppen hon ile, min själ,
Mot hafvet.

13. Stormen.

Jag vill på berget upp,
Att höra, hur du far.
Skön är din höga sång,
Hvar har du lärt den, hvar?

Bort öfver skog och haf
Du jagar molnens tåg,
Du bryter jätteek,
Du lyfter väldig våg.
Sjelf öfver gruset höjd,
Din bana dimfri är.
O, brusa högt din sång,
Den är mitt hjerta kär;
Ty när du sjunger så,
Min ande svarar dig:
Högt vill, o storm, som du,
En dag jag lyfta mig.
Ja, öfver tidens moln
Jag stiga vill i sång
Och lyfta hjertan upp
Mot solens ljus en gång!

14. **Jorden.**

Jag vet den lott, du dömdes till
I följd af Adams fall;

Jag vet, att du af egen eld
En dag förtäras skall;
Men från min barndoms första år
Jag har dig kär likväl:
Du vet, att äfven jag har glöd
I djupet af min själ.

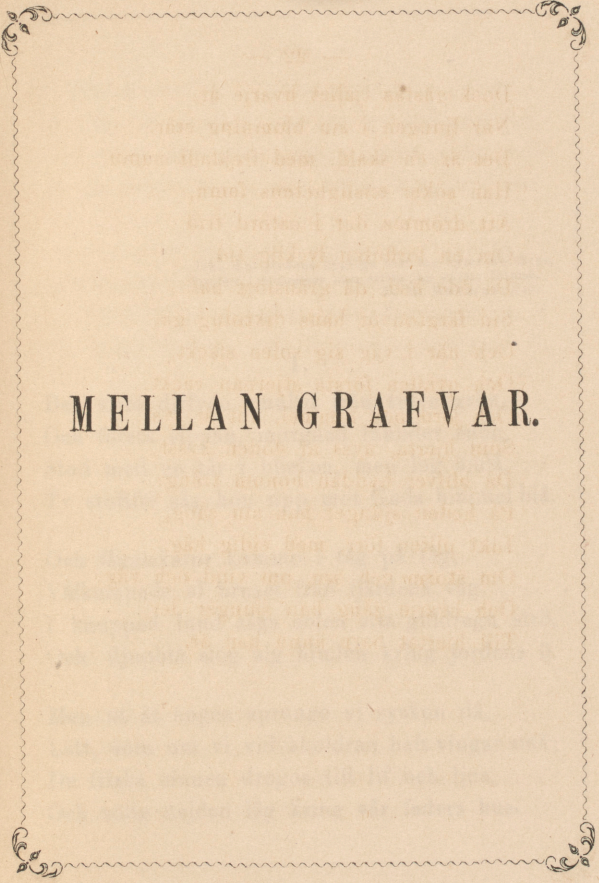
Min tankes vinge har växt ut,
Natur, uti ditt sköt;
Jag mången oförvansklig stund
Invid ditt hjerta njöt:
Der sjöng jag ut min fröjd, min sorg,
Min längtan och mitt hopp;
Der sprungo diktens blommor fram
Ur hjertat, knopp vid knopp;
Och därför rör din härlighet
Till jubel än min själ,
Och därför vemod blandas skall
En dag i mitt farväl —
Men då min ande hvila vill
Vid Helga Skriftens ord,
Som »nya himlar» lofvar mig
Och en förklarad jord.

Ja, moder, ur din aska du
Förnyad framgå skall,
När elden bortbränt hvarje spår
Af barnens syndafall . . .
Då skall bland nya himlars tal
Ditt nya rum du få;
Då skall jag ny, invid din barm,
Min nya harpa slå!

Så hyddans son. Jag sammanknöt
De diktens förstlingar, han bröt.
Bland hedens ljung ej rosor stå,
Der växa endast blommor små.

Men många somrar gått alltre'n
Med blommor öfver heden se'n,
Och hyddan ligger ännu der,
Fastän för verlden stängd hon är;
Ty ingen mer derinne bor.
Den lille pilten blifvit stor,
Och far och mor, hans barndomströst,
De hvila sig vid jordens bröst.

Dock gästas tjället hvarje år,
När ljungen i sin blomning står.
Det är en skald, med frejdadt namn,
Han söker enslighetens famn,
Att drömma der i ostörd frid
Om en förfluten lycklig tid,
Då öde hed, då gränslöst haf
Sin färgton åt hans diktning gaf.
Och när i våg sig solen släckt,
Och qvällen första stjernan väckt,
Och jord och himmel, allt är tyst,
Som hjerta, nyss af döden kysst,
Då blifver hyddan honom trång:
På heden sjunger han sin sång,
Likt pilten förr, med eldig håg,
Om storm och örn, om vind och våg;
Och hvarje gång han sjunger der,
Till hjertat barn ännu han är.

MELLAN GRAFVAR.

MILYAN GRAYBAR

Icke mot jordens flygtiga lust jag byter de tårar,
hvilka i minnenas natt stilla jag grater ibland.
B. E. Malmström.

1.

Den sista drifvan smultit från tufva grön,
Och första sippan, morgnad inunder snön,
Stod med en tår i blicken, men log ändå,
Ty stoftfri såg hon upp mot Guds himmel blå.

Och fågelskaror kommo i tåg på tåg,
Välkomnade af bruset från fjärdens våg.
I knoppad lund sågs solen sitt guldregn strö,
Och djupblå slog sig himlen kring jordens ö.

Men ut åt ängen sprungo vi syskon då,
Lätt, som om vi vid skuldran haft vingar små;
De friska sinnen drogos till lif och ljus,
Och solig nejden låg kring vår faders hus.

O, härlig var dock jorden, och himlen se'n!
Förutan slut han syntes, så djup, så ren!
Men ofvan solen, högst i det rena blå,
Satt Gud med öppet öga — vi trodde så.

Så höjde vi för våren vår spåda röst;
Ack, toner slumra dock i hvarit menskobröst!
Vi sjöngo gladt, som lärkan i vårblå höjd;
Af hvar minut, som flydde, vi sögo fröjd.

När vi kring tufvor dansat i syskonring,
Så spridde vi oss vida i nejden kring;
Mot skilda håll vi styrde vår lefnadsfärd:
Vi ville söka blommor i vårens värld.

När hvita, blå och röda vi fått af dem,
Då skulle kosan åter vi styra hem
Och efter färden hvila i aftonglans
Och binda så gemensamt vår minneskrans.

Och berg och dalar lade sig mellan oss,
Ej hemmet kunde mer af mitt öga nås,
Och timma efter timma, hur än jag gret,
Blott vidgade vårt afstånds oändlighet.

Till dess en klagan hann mig, så underbar,
Ej ton, ej genljud, nej, det en dödssuck var;
När vårsol släckte flammen hinsidan haf,
Då bäddades i fjerran min systers graf.

Jag funnit blåa blommor, med färg så ljus,
Som sommarhimmeln öfver min faders hus;
Jag till mitt hjerta slutna de kära höll,
Min saknads varma tår uppå bladen föll.

Men just som sommarsol genom östern bröt
Och öfver framtidsfälten sitt skimmer göt,
Nedsänktes ifrån grönska och ljus och doft
Ett syskonhjerta åter — att varda stoft.

Så bröts då syskonringen, ack, för all tid
Bland livvets vårdagsminnen i hemmets frid!
Förgäfves bidar tjället vår ankomst än
Hvar vår, när det i ängen blir grönt igen.

Men saknad gjuter olja i hjertats glöd:
Jag sökte, midt i sorgen, en blomma röd,
Med färg af morgonrodna'n, med krona skär;
En sällsam, sådan jorden ej ofta bär.

Så styrde mellan grafvarne jag färden
Ut i den vida, sommargröna världen.
Min stig ej ödslig var, men själen dyster,
Jag gråtit broder och jag gråtit syster.

Af toner fullt dock unga hjertat vällde,
Dess känslolvåg i hoppets solljus svällde.
Mot diktens rymder styrde tanken vingen,
Men ingen svarade på sången, ingen.

Dock sjöng jag mellan grafvarne, som lågo
I sommarglansen. Tusen blommor sågo
Ifrån dem och omkring dem mot det höga
Och drucko ljuset med begärligt öga.

Då tänkte jag: o, det är ljuft att *vara*,
Om än jag vandrar mellan grafvar bara.
Så länge blommor gro och strålar flöda,
Skall sorgen ej mitt unga lif föröda.

Ej störes sömnen mer af gyckeldrömmar,
När vår'n i guld vårt gröna täcke sömmar;
Ej svider hjertat mer i svala mullen,
Hvi skulle jag med tårar fukta kullen?

Så lemnar jag den gamla, mörka sagan
Om menskolifvet som en ständig klagan;
Är hjertat blott åt ljusets makter gifvet,
Är det fastmer ett jubel, menskolifvet.

Ty jag är viss, att aldrig till elände
Gud ur sig sjelf en evig gnista tände,
Att öfver hvarje själ, som sträcker armar
Emot Hans hjerta, Han sig visst förbarmar.

Så vill jag glädja mig åt lifvets gåfva
Och midt i sorgen dock Hans kärlek lofva.
Om mina fröjder här Han myllas låter,
Jag tror en dag Han dem uppväcker åter.

Ty menskoanden är för sällhet buren,
Liksom för ljuset blomman i naturen;
Men, liksom denna, fostras han behöfver,
Och därför brusa stormarne deröfver.

Så sjöng jag och höll mina blommor slutna
Till eldigt hjerta, friska, tårbegjutna,
Fann så en sällsam ros, med djupröd flamma,
Och hvilade min längtan vid densamma.

3.

Tyst gick jag öfver jorden, men ack, med fröjd-
full håg;

På vårens sorger tänkte jag blott föga,
Ty högt af glädje häfdes mitt hjertas djupa
våg:

Förklarad låg naturen för mitt öga.

Till vårens blåa blommor gaf sommar'n mig
en röd,

Min egen hjertefärg dess krona hyste;
Men skön'sta blomman, sprungen utur mitt
hjertas glöd,

Var den, hvars öga mot mitt öga lyste.

Det var ett barn, den blomman, en själ utaf
min själ,

Som åt min varma kärlek sig förnöjde.
Ur ögat talte känsla och tankekraft jemväl,
Dess själ en skär, bevingad ande röjde.

Vi skulle plocka blommor; ack, full ju ängen
stod,

Men kunde vi på deras fägring lita?

Der syntes ingen enda, med färg af idel blod,
Ej heller funnos några liljevita.

Och skördar'n hväste lian, snart glimmande
hon hven

Och gjorde slut på blomster-sommarfröjden,
Men härjad äng uppsände i aftnsolems sken
Sitt doft, en offerånga likt, mot höjden.

Och vemodsfull låg jorden, men härlig dock
hon var,

Ty synd och sorg vid barnets blick jag glömde;
Dess själ på bönen vingar till Gud med min
jag bar,

Och samfäldt vi vid Skaparns hjerta drömde.

Då lefdes sommarstunder med evigheten i,
Då lågo livvets nejder himmelsvida;
Kom så ur skyn en engel, och när han for
förbi,

Han andades på blomman vid min sida.

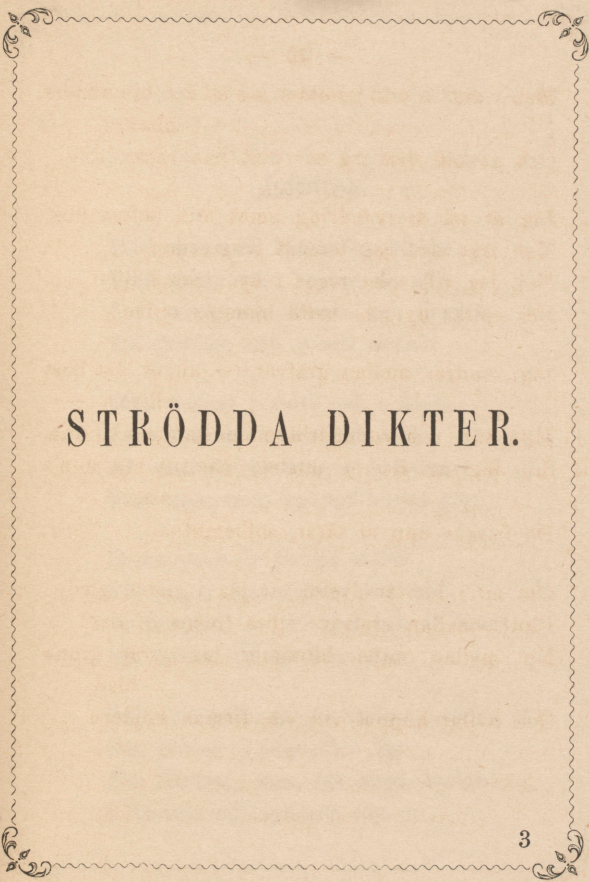
Och bladen föllo samman, dem jorden återfick;
Jag blandade med mullen mina tårar;

Men i mitt hjerta gömmer jag än den blommans
blick,
Och genom den jag ser mot nya vårar.

Jag är på återvandring emot min faders hus,
Men icke det, jag lemnat längesedan,
Nej, jag vill söka rosor i nya vårars ljus:
Der spirar ny min hvita blomma redan!

Jag vandrar mellan grafvar — nu är det höst
alltre'n —
Med vår- och sommarblommor sammanknutna.
Sin fägring de ej mistat, när uti höstsoln's
sken
De friskas upp af tårar, solbegjutna.

Om än i hjertat dyster, är jag i anden glad,
Blott »mellan grafvar» spira tidens fröjder!
Nu mellan mina blommor jag virar gröna
blad,
Och hvilar hoppet vid »de fjerran höjder».

STRÖDDA DIKTER.

1870

SEE OPPOSITE PAGE

Julottan.

Hör, manande klockorna klinga,
Likt röster från höjden de gå!
Den snötyngda skogen och fjärden
Stå ljudlöst och lyssna derpå!

Man vaknat i slott och i koja,
Ljus tändrar i torp och i by;
Af vandrare kyrkvägen hvimlar,
Fast morgonen knappt börjat gry.

Gemensamt är heliga målet
För hopar från fjerran och när.
Se templet! — Af ljus och af toner
Du mötes vid inträdet der.

Och skilnaden glöms mellan bröder,
Det gifves ej hög eller låg
För Honom, som, rik uppå kärlek,
I Christo till syndare såg.

För mången hur ödslig var stigen,
Hur omhöljd af skuggor och snö!
Dock syntes ibland någon stjerna
Sin glans genom gryningen strö.

Och hunnen de heliga gårdar,
Der skaror nedfalla för Gud,
Sin nattliga vandring han glömmar,
Ombrusad af hymnernas ljud.

Så skarorna gå genom tiden
Mot Herrans Den Eviges hus,
Att der en gång samfäldt få sjunga
Hans lof, i Hans härlighets ljus.

Hur ödslig är stigen för mången,
Der stum genom natten han går!
Dock dagas det, medan han vandrar,
Och snart invid templet han står.

När under de eviga hvalfven
Hans ande får brusa sin sång,
Han mins af sin »vandring till kyrkan»
Blott stjernan, som lyste hans gång.

Helsningar med midsommarskyarna.

I flyktingar der, som i glänsande skrud
På vindarnes vingar bortilen,
O, tagen från mig några sändningabud,
Den stund öfver skogen I hvilen!
Visst ville jag hellre, I buren mig sjelf
Långt bort öfver berg, öfver skummande elf!

Först helsen de nejder, der dagen jag såg,
Der ofta från blommande vallen
Som barn jag med hänryckning följde ert tåg,
Vid susning af björken och tallen,
Som hviskade sagor kring fäderne tjäll,
Så vemodigt sköna i sommarens qväll!

Se'n tagen ert hvitaste silfver uppå,
Förrän I gån fram öfver dungen,
Der än jag i qvällen min moder ser stå,
Der en gång vi skildes i ljungen.
Jag vandrar, hon stannar, hon beder sin bön,
Och mellan oss lägger sig natten och sjön.

Till blommande tufvor vid vindstilla fjärd,
Der först jag i sång höjde vingen,
Der ljus för mitt öga låg framtid och verld,
Och sky på min himmel sågs ingen,
Jag ber er, o helsen! — De majblommor små,
Visst röras i qvällen till tårar de då!

Om fjerran I gån öfver verldshafvets våg,
Så fören en ton ur min lyra
Till ställen, som fylla med vördnad min håg,
Ett Meroë, Thebe, Palmyra!
Ja, helsen till allt, som i verk eller sång
Bar i sig det evigas pregel en gång!

Se'n helsen till klippan, der skriftecknen stå,
I hvilka längst hänsvunnet slägte,
På vandring mot döden, åt lifvet *blott så*
Bevis på sin tillvaro räckte!
I tanken jag låg vid dess ärriga bröst
Och hörde de sjunkande seklernas röst.

Men glänsen kring Nebo, der siaren stod
I döden, med krafter ej brutna;
Och skingrens kring Jordan, den heliga flod,

Kring Thabor, det klarhetomgjutna!
Till österlandshimmel, till medelhafsvåg
O helsen från mig på ert midsommartåg!

I blifven så mörka, och därför farväl,
Ty helst ser i klarhet jag tingen!
Dock helsen till sist hvarje själ af min själ,
Som ej satt i mulden fast vingen,
Men kämpar och strider — och bidar, som jag,
Långt, långt bortom skyar en midsommardag!

"Kyrkan".

Då nattliga timmarne skrida,
Vill tyst öfver heden jag gå:
Ett kyrkhvalf är himlen, den vida —
Från barndomen trodde jag så —
De strålande skarorna tåga
»Till Gudstjenst» i rymderna fram . . .
O, se hur af andakt de låga!
Min själ deras lofsång förnam.

När ensam jag går i min kyrka,
Till tempel sig vidgar min själ,
Och upp, att den Evige dyrka,
Gå skaror af tankar jemväl;
Dock födes ej ord på min tunga,
Försänkt uti andakt jag står —
Den »visa», jag då ville sjunga,
Ej ord under solen hon får.

Den döende modren.

Just stadd på öfvergången till ljusets verld,
På hvita bädden ligger hon, blek och tård;
Var det ej sista sucken, man hörde nyss?
Allt liksom håller andan och bara lyss.

Då ljuda barnaröster derutanför;
Den bleka läppen liksom till bön sig rör;
I sjunkna ögat flammar det till så klart,
Det får ett saligt uttryck, ett underbart.

De små hemkommo just ifrån mark och skog,
En hvar af dem hem med sig till modren tog
En helsning från naturen: en sippor blå,
En annan några qvistar med knoppar på.

De springa in i kammarn: »se här, se här,
O moder, det en helsning från ängen är
Och från den friska skogen, från sol och vår.
Så doftande derute naturen står!»

»Hvart än vi vända ögat är marken grön,
Blott högst på berget glänsar en flick af snö;
Men han för middagssolen får ingen fred;
Han gråter sig från hällen i gräset ned.»

»Och fågeln kan ej tiga en enda stund,
Så full af toner är han i hjertats grund;
Och bäcken hoppar öfver båd' stock och sten,
För det att han vid randen fått blommor re'n.»

»Ja, allt är lif derute, — o moder säg:
Blir du ej frisk, förr'n våren har gått sin väg?
När skogens gröna knoppar slå ut till blad,
Du går med oss, säg ja, då blir jag så glad!»

Så äldsta barnet, lutar sitt hufvud ner
Mot snöhvit kind, som aldrig får rosor mer.
»Tyst, moder sofver», hviskar det minsta då:
»Jag tror hon vaknar frisk, när hon sofver så!»

Stumma toner.

Han gick så tyst, så stum sin gång
Igenom öde världen,
Och aldrig sprang i ord en sång
Utur hans själ på färden.

När hopen nämnde »svärmeri»,
Han hänfullt drog på munnen;
Till någon »månskenspoesi»
Han aldrig blef förvunnen.

Men hördes stormen vingen slå
Mot skummig våg i viken,
Han ville högt på klippan stå
Och lyss på den »musiken».

Han triffes bäst i Guds natur,
I ensamheten gerna:
Allt *talte*, blomma, strå och fur
Och öde rymd och stjerna.

När han en skrifven tanke fann,
Ren, som ur solen bruten,
Hur klart den tystes öga brann!
Men munnen — den blef slutten.

Och bröt en tanke, stor och skön,
Sig mäktigt genom tiden,
Han knäppte händerna till bön...
Man sade: han är vriden!

Blott när det stora på vår jord
Drogs ned af själar låga,
Till pilar blefvo mannens ord,
Han egde talförmåga.

Men annars gick han tyst sin gång,
Med tanken vänd mot ljuset.
Hans inre lif var sjelft en sång,
Som ej fann ord i gruset.

Pilgrimer skiljas.

A.

Du hvila vill, svett perlar från din panna,
Sätt dig i skuggan af oasen der!
Mitt hjerta flämtar, men jag får ej stanna,
Långt bort i öknen mig min längtan bär.

B.

Här är dock ljuft!

A.

Men tomhet, tomhet bara,
Så långt min blick bortom oasen når.
O, låt den blott ett hviloställe vara,
Men ingen hydda här du bygga får!

B.

Du stannar ej?

A.

En ensam klippa tecknar
Sin krönta hjessa af emot det blå,
Ser du ej den? Förr'n sommarsolen bleknar,
Vill jag på höjden i dess tystnad stå.

B.

Hög floden går!

A.

Till hafvet hörs han hasta,
Han stannar ej i dalens blomsterverld.
Uti hans svala famn vill jag mig kasta
Och svalka hjertat för den långa färd.

B.

Vildt stormen gnyr!

A.

Den, som kring jorden ginge,
Stark såsom han, ack, blott en enda gång,
Och delte himlens skyar med sin vinge
Och väckte jordens hjertan med sin sång!

B.

Ditt mål är högt!

A.

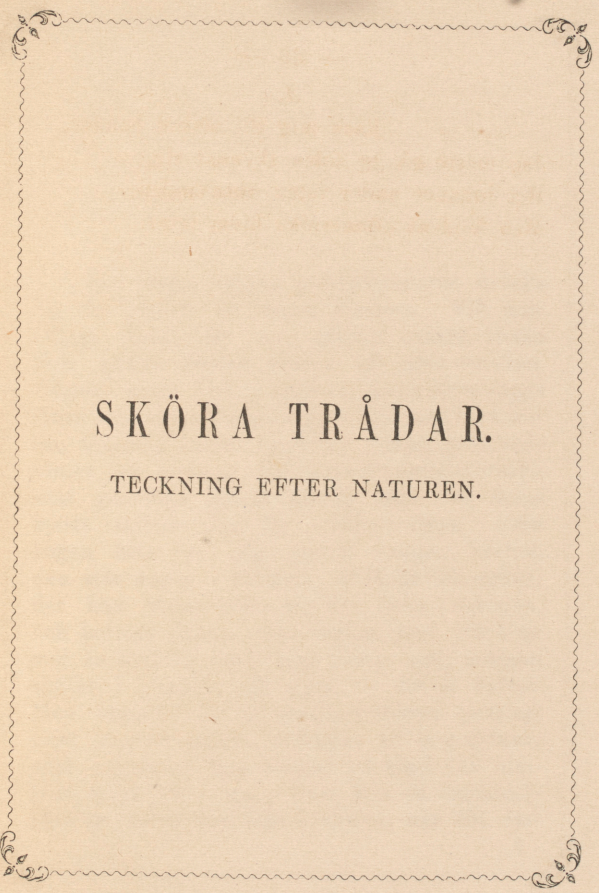
Kom efter hvad det lider,
Förr'n kraften sjunker, känslan varder nött!
Min oro bytas skall i frid omsider,
Till dess har jag ej tid att vara trött.

B.

Gud följe dig!

A.

Räck mig till afsked handen,
Jag måste gå, ty solen skyndar sig.
Het bränner under foten ökensanden,
Men höjdens aftonsvalka bidar mig.

SKÖRA TRÅDAR.

TECKNING EFTER NATUREN.

De långa, mjuka persikogrenarne sträcka sig in genom de öppna fönstren. Vill man stänga dessa, får man mycket besvär, innan man lyckas hindra bladen att sitta emellan. Utanför surra bien i aplanne; hvita liljor vaggasakta sina skära kronor i jemnhöjd med bikuporna; hinsidan hagen ligger en dunge, grön både vinter och sommar, lik dessa menniskonaturer, som genomgå lifvets åldrar, utan att deras hjerta skiftar färg för verdens ögon. Från hagen leder en stig genom dungen; bortom den står ängen i blomma, så långt hon räcker; der hon slutar höjer sig den ljusa löfskogen, och bortom denna synes mellan jord och himmel en djupblå rand, som hvarje solig morgon skiftar i purpur och guld — det är hafvet. Men innanför det af persikogrenarne omskuggade fönstret sitter i väfstolen en ung qvinna, med persikans fina rodnad på kind och himlens djupa blå i öga. Vore hon en drömmerska, så blefve hon icke i väfven, när allt om-

kring henne är så tilltalande; hon lade då armarna mot fönsterkarmen, andades in ångorna från hvita liljor och lavendel och läte väfven stå; men hon har erfarit, att arbetet är en välsignelse, ett läkemedel, eller åtminstone ett lindringsmedel, mot åtskilliga slags »hjärtlidanden», till hvilka väl också drömmerier kunna räknas, och på grund af denna erfarenhet — väfver hon. Hör bara, så taktmessigt det går! Ibland brister en tråd, och hon måste hålla upp, medan hon »lagar» den. Under tiden sjunger hämplingen i buren, som hänger borta öfver bordet; bofinkarne drilla i den höga apeln; bien rusta sig till att svärma; löfven fläkta på hvarandra, för att ej förgås af värme.

— Stackars hämpling, lyckliga bofinkar! säger väfverskan, men mer säger hon icke heller, hvem vet, hvar hon då skulle sluta! Tråden är lagad, och hon väfver igen.

Mor och far äro på marknaden i staden, småsysterne i skolan, Kerstin ensam hemma, så framt hon icke vill räkna hämplingen, men hvarför skulle hon väl det? Han begriper ju icke hennes tankar, han vet icke ens, att hon har några, han vet icke ens hvad en tanke är.... En narraktig fågel är han. Har icke Kerstin flerfaldiga gånger öppnat buren och velat gifva den bevingade sångaren friheten,

men kommer han icke åter hvarje gång, efter att hafva svingat ett par hvarf kring aplarne och gjort några qvittranden i persikogrenarne. Han har blifvit så vand vid fångenskapen, att den blifvit liksom hans andra natur. Ja, derhän kan det gå med flere varelser än fåglarna.

Allt detta skulle Kerstin sagt, om hon fortsatt, men hon väfver i stället. Så brister en tråd igen. Aldrig får hon göra annat än bara knyta ihop.

Nå, det måste ju någon vara till för sådant, tänker hon. Det gifves så många här i verlden, som slita sönder; det är en ljuf lott att göra helt igen; -- men nu tänkte jag på något annat än trådar... Att de skola vara så sköra! Garnet är, tror jag, uppbrändt i färgningen. Nå ja, det är mycket, som det blir, innan det får den färg, det skall hafva.... Vänskapens *bruna* trådar, kärlekens *röda*, sköra äro de allesamman. — Seså, har jag sett på maken, är der icke en till!

Qvi vi vi, qvi vi vi! sjunger hämplingen. En skör tråd är också *mitt* lif. Bäst jag satt i solskenet på fönsterbrädet häromdagen, gjorde katten ett skutt, för att afbita den; då var det vingarne, som räddade mig. Det är ändå ganska fördelaktigt, att vara född med vingar. — Ett krälände djur skulle hafva blifvit offer

för hans rofgirighet . . . Qvi vi vi vi! — En skör tråd är lifvet i alla fall, både den bevingades och den obevingades.

En skör tråd, en skör tråd! hviska de hvita liljorna.

Kerstin väfver åter.

Tyst, kom icke någon?

Nej, det var bara en af dufvorna vid fönstret åt gårdsidan. Hon satt på fönsterbrädet och pickade på rutan, alldeles som om en meniskohand knackat.

Så brister en tråd igen.

Nej, nu måste jag taga till borsten. Det skall hjälpa. När det blir allt för skört, har man den utvägen; det blir då stelt och styft och står emot en stund.

Väfven borstas. Medan solen torkar garnet, går Kerstin bort till ett af fönstren. Ack, så sommarskönt allt ar derute! Man kunde lätt blifva vemodig, om man för länge hvilade sina ögon dervid, tänker Kerstin, ty hur det är, så talar ändå all ting till en, om man vill höra på det eller ej, och när de ögon, i hvilkas glans man så att säga såg verlden, icke mer se en, talar allt annorlunda än förut; det vill bara afpressa tårar; det läser bara begravningspsalmer; hvita liljor och blåklockor ringa bara för lik, och ju längre jag hör på den

ringningen, desto skörare tycker jag de trådar blifva, som fästa mig vid jorden. Är det väl något så förfärligt i, att en vän börjar återgå till mull några timmar före mig? Hvarför skall det svida så i hjertat vid tanken på, att han är kali, under det jag ännu är varm? Om hundra år — d. v. s. om några ögonblick — skall jag ju vara såsom han och om tusen... ja, då skola vi vara hvarandra så lika, som om icke en enda sekund sjunkit mellan vår skiljessa. Men nu tänkte jag bara på stoftet, det der, som »återgår till jord igen, hvaraf det taget är». Men nu är väfven torr, tror jag. Väfva skall jag, dag ut och dag in. Arbetet är en välsignelse; det frälsar en i många fall från det ondt är. Innan menniskan föll i synd, gaf Gud henne befallning, att »bruka och bevara» lustgården. Arbetet är således icke något syndastraff, som lättingarne påstå.

Hämplingen gömmer näbben under vingen, dufvan gör detsamma. Kerstin väfver. Så brister en tråd. Förargligt att Kerstins byrå skall stå så nära väfven! Tvenne gånger har hon redan fört handen till nyckeln för att draga ut lådan. I lådan ligger en liten bibel; ett namn står skrifvet på första bladet, det namnet är ej hennes. Hon har fått boken långväga från;

den har rest öfver länder och haf bort och tillbaka; men egaren kom ej åter.

Nej, jag skall icke draga ut lådan, tänker Kerstin. — Det är nog, att man vet, hvar man har sina minnen. Se på dem med de lekamliga ögonen, bör man så sällan som möjligt. Jag har ju en bibel utom den . . . (Hon läser lådan) Seså! . . . Det är en ljuf tröst att veta, att han höll den boken så kär och att han höll sig vid hennes innehåll i både lifvet och döden . . . Ack, huru enfaldig är jag icke, som gråter honom, då jag för visso tror, att han blef lycklig. Ringen gerna för lik, I hvita liljor! Det var blott det förgängliga, man lade ned! Läs gerna begravningspsalmer du vemodfulla natur; den, som dör i Christi tro, har löfte på att lefva evinnerligen. Alla jordens sorger nedtystas af ett sådant löfte. »Från klarhet till klarhet» . . . ja, så tror jag det skall gå genom evigheterna, bara man vill låta sig förklaras af Honom, som sjelf är lifvets ljus . . .

Tyst! Nu gick det då bestämdt i förstugudörren. Åhnej! Det var bara vinden, som spelade in genom dörröppningen.

Besynnerligt. När man sitter och tänker på frånvarande, är det alldeles, som om ens tanke manade fram dem osynligen. Kerstin undrade just, hvarför Arvid icke kom.

Icke längtade hon precis efter honom, helst såge hon, att hela saken blefve om intet, men far och mor vilja annorlunda, och Gud vill icke, att man trotsar föräldrarnes vilja, der den icke står i strid mot Hans bud; alltså skulle Kerstin göra dem till viljes; detta var så mycket lättare, som hon icke hade något *emot* Arvid, fastän hon icke höll af honom så, som hon hållit af en annan. Arvid var en redbar karl, ett ganska godt hjerta hade han, fastän det icke var så synnerligen djupt. Man skall icke begära orimligheter. I de grunda vattnen stormar det minst; när hafvets djupa våg splittaras till skum mellan bränningarna, får bäcken en liten krusning bara. Arvid var lugn, var som furarne derute, ständigt sig lik. Tyckt om Kerstin hade han alltsedan barndomsåren. Hon föredrog sonen till en fattig man i stället för rikmanssonen. Hennes fader, en förmögen man, ställde om, att den fattige kom ur vägen, långt, långt bort i en annan verldsdel; derifrån återvände han icke, endast hans bibel och hans dödshelsning kommo till Kerstin. Efter den stunden blef hon mycket tyst. Hon hade alltid varit en stilla inåtvänd natur. Efter den fattiges död blef hon det i ännu högre grad. Emedlertid hade hon gifvit sitt jaord åt Arvid.

Utpå sensommaren skulle de hafva bröllop. Far och mor voro just inne på marknaden för att köpa husgerådssaker åt Kerstin till hennes blifvande hem. De gladdo sig åt, att det var beläget så nära deras eget. Bara genom skogen hinsidan ängarne, så var man der — genväg förstås. Midtemot byns kyrkogård låg stället; ja porten till Arvids gård och kyrkogårdsporten lågo rakt emot hvarandra, fastän den förra var grön och den senare svart. Blommor och rosenträd stodo innanför båda. Arvids gård var riktigt ståtlig, var grundmurad; detta satte Kerstin så mycket värde på, det är lugnt i grundmurade gårdar; de gifva liksom en viss soliditet åt egaren. Kanske skulle hon icke gått in på att gifta sig med Arvid, om hans gård stått på stock i stället för på sten.

Eftermiddagen var kommen. Arvid äfven. Det usla garnet som var så skört! En hel hop trådar brusto på en gång bredvid hvarandra. Arvid ville hjälpa till att laga dem, men det dugde han icke till, påstod Kerstin.

— Jaså. Far och mor äro i staden, sade han. Då rådfråga de väl doktor för dig; du är bestämdt icke frisk, Kerstin.

— Jag? Jag vet icke, hvarifrån mor och du fått föreställningen, att jag icke skulle vara det.

— De röda rosorna på dina kinder få allt skarpare gränser, och dina ögon blifva klarare för hvarje gång, jag ser dig; sådant tyder icke på helsa.

— Barnsligheter. Visst svider det i bröstet ibland, men hvem vet om det icke svider i andras bröst äfven, fast de tiga dermed. Ser du, Arvid, jag har aldrig kunnat förstå, hvad det tjenar till att för menniskor omtala allt, hvad som rör en. — Någonstädes skall det väl svida.

— Så du talar.

— Nej, jag får nog gå här några år ännu; och om jag icke får det, så har verlden många sådana som jag, Arvid.

— Säg icke så, icke till mig!

— Vet du, jag tror, jag går ifrån väfven, innan jag får alnen full; i dag har han varit för besvärlig. Vill du, som jag, så gå vi ut i hagen och plocka af rosor och lavendelblommor, tills mor och far komma. Jag skall blanda till potpourri i urnan derborta. Mor tycker om sådant.

— Hvarför nämner du alltid mor först, när du talar om föräldrarne, Kerstin?

— Det har jag aldrig tänkt på, men det är väl för det, att hon fäst sig först i mitt minne, kan jag tro. I alla fall äro barnen alltid närmare modren än fadren, tycker jag. Mor blir den, jag sist glömmer, om jag ens glömmer någon, men nu gå vi.

Sköra trådar, sköra trådar! qvittrar hämplingen. Utanför gå de förlofvade och afplocka rosor, Arvid plockar icke, han afskar dem med sin skarpa trädgårdsknif. Alla rosenbuskarna härjas. En enda liten knopp får sitta kvar, hans gröna omhölje är ännu icke öppnadt af sommarsolen. Det blir buskens sista ros, säger Kerstin och lofvar hafva ett öga på henne; det dröjer nog länge, innan hon slår ut; kanske kommer hösten tidigt, kanske skall hon frysa bort i knoppen?

Arvid hoppas, hon slår ut till bröllopsdagen; då vill han skära af henne åt Kerstin.

Sköra trådar, sköra trådar! sjunger hämplingen. Sköra trådar, sköra trådar! hviska de förbiseglade sommarskyarna. Sköra trådar, sköra trådar suckar vinden, som kommer från ängen, med famnen full af ångor från nyslaget hö.

I detsamma kör det på gården. Föräldrarne kommo, förrän de väntats.

Kerstins flyttningsdag är kommen, det är utpå hösten. Persikorna äro längesedan afplockade, löfven mörkgröna, sädesfälten afmejade. Ängen har ingen blomma mer, skogen står i solens sken klädd i bara guld, och hafvet bortom bär sitt mörkaste blå. — Det är den af årstiderna, som Kerstin alltid tyckt mest om, den tiden, då de snöhvita väfvarne sys, blommorna dofta i urnan, och stormen på sin färd öfver jorden liksom rycker mennisko-själen upp ur dvalan och sjunger för henne om all tings förgänglighet.

Väfven är utflyttad ur det stora rummet. Kerstin kommer icke mer att öfva sitt tålmod på sköra trådar der. Smärta, unga granar, i hvilka qvistar man fästa thvita vaxljus, äro ställda längs väggarne, och golfvet har en tjock matta af friskt doftande barr-ris. Midt i denna dystert vackra kammare befinner sig Kerstin. Alla omkring henne iakttaga en högtidlig tystnad, och öfver hennes ansigte hvilar det mest oförställda lugn. Arvid har afskurit höstens sista ros och gifvit henne åt Kerstin — den slog verkligen ut till bröllopsdagen. Då han satte henne i Kerstins hvita hand, föll en stor tung tår ur hans öga på de skära bladen. En solstråle sprang in genom fönstret för att spegla sig i tåren, men Kerstin märkte det icke.

Att det var Kerstins flyttningsdag, visste alla både i gårdarne omkring och i byn. Många hade samlat sig utanför hennes hem för att se hennes affärd, och vägen var till hennes ära strödd med »grönt» mellan det gamla hemmet och det nya.

Bland åskådarne märktes många med tårade ögon. Kerstin hade varit så snäll, sades det, och ingen hade trott, att hon skulle komma att flytta så snart. Några jemuåriga s. k. vänner hade hon egentligen aldrig haft; hon hade nu i flere år varit så tyst, talat mer med hämpningen, persikoqvistarne och dylikt, än med grannarne. Andra flickor funno henne sluten och besynnerlig, och efter som hon i deras sällskap ingen uppbyggelse fann, undvek hon dem helst.

Medlertid var hon nu utsägligt lycklig, det trodde både föräldrarne, Arvid, småsysterne och alla, som närmare kände henne. Några dagar före flyttningen hade hon yttrat till sin moder, att hon icke för allt i världen skulle hafva velat blifva kvar längre. Visst var det mycket i hemmet, som var henne kärt, men förr eller senare hade hon ju måst lemna det i alla fall, och så tog hon modrens hand och förde den till sina läppar och tackade för all hennes kärlek, sade, att hon nog skulle hafva

henne i minnet, dit hon kom och längta hvarje stund efter den stunden, då hon der fick åter omfamna henne.

Men nu kommer tåget. Knappt är det synligt på den ljusa, granrisbeströdda vägen, förrän det börjar ringa i kyrktornet. Högtidligt skulle det vara! Så komma först småsysterarne, de bära mellan sig en korg med buketter af lingonris och ljungblommor — alla andra blommor äro döda — så kommer Kerstin sjelf, men så omhöljd, att ingen får riktigt syn på henne, men hvitklädd är hon och en krona af fint lingonris, bestänkt af moderskärlekens tårar, juveler af oförlikneligt värde, har hon i sitt mörka hår. I ena handen håller hon rosen, som Arvid afskar åt henne, och i andra en bukett af lavendel, bunden af systerarne. — Tåget, som beledsagar henne, är långt. I första ledet går presten, hennes fader och Arvid. Rätt som det är, är man midt emellan portarna, den gröna och den svarta. — Så vackert Arvids grundmurade gård lyser mellan träden! Men se, tåget skrider in genom porten midtemot! Kerstin flyttar till en ännu lugnare boning. Vigseln förrättas af den åtföljande presten med orden: »Af jord är du kommen, jord skall du åter vardas.» De orden skulle vara dystra, om icke de voro tröstligare,

som komma efter; men det äro de, tänker Arvid, och så lyss han på dem.

Icke dess mindre låter mullens fall mot kistan så besynnerligt. För Arvid finnes ingen flicka mer på jorden, sådan som Kerstin.

Hemma i Kerstins lilla kammare sitter hennes moder och läser: »menniskan, af qvinna född, lefver en liten tid, full med orolighet; växer upp som ett blomster och faller af; flyr bort som en skugga och blifver icke», — och hennes ögon rinna öfver af *saknadens* tårar, men icke af *sorgens*. Vissheten om Kerstins lycka lägger sig som en lindrande balsam öfver det svidande modershjertat.

Men hämplingen sjunger: sköra trådar, sköra trådar! Detsamma sjunger höstvinden i popplarne, som susa öfver Kerstins graf.

ELNAS JULGRANAR.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and is too light to transcribe accurately.

Midt i djupa skogen låg skogvaktarbostaden, med väggar hvita som nyfallen snö. Var det sommar, så klängde en murgrönsranka kring den iek målade dörren.

Ställets innebyggare hörde hvarken till rikedomens eller armodets barn. Genom idoghet, ordning och sparsamhet hade de blifvit ett i viss mån oberoende folk.

De hade, så vidt på dem ankom, odlat sitt förstånd, så att de egde större bildning än andra personer i samma lefnadsförhållanden. De läste hvarje dag i bibeln, och der den läses rätt, der utvecklar den icke allenast förståndet, den förädlar äfven hjertat, den adlar hela personligheten, högre än något annat bildningsmedel är i stånd att göra.

Hos skogvaktarens var således ingenting »simpelt» från högre synpunkt sedt. Allt från det största till det minsta bar pregeln af en viss finhet och ädelhet.

Skogvaktarens hade flera barn. Elna hette det äldsta. Hon var en liflig och gladlynt flicka, ett riktigt naturbarn. Alltsedan hon kunde gå, hade hon fått följa med far åt skogen, också var ingenstädes för henne roligare än der. Hon kände hvarenda blomma, visste när den slog ut och när den vissnade. Mest älskade hon dock de höga, lummiga granarne och sprang ofta ensam långt in i skogen för att i djupa tystnaden höra hur vackert det hördes, när det susade i dem.

Skogvaktaren hade en bror i staden. Han hade »gått läsvägen» och kommit sig upp i världen. Han var häradshöfding eller som man der på landsbygden sade: lagman. Han hade gift sig till rikedom. En gång hvarje sommar gästade han med familj för en dag hos brodern skogvaktaren. Häradshöfdingsfrun trufdes då godt i torpet; der var allt så idylliskt, sade hon.

Hennes döttrar tyckte detsamma.

Skogvaktaren hade åtskilliga gånger helsat på sin broder lagmannen, men skogvaktarens hustru hade ingen kunnat förmå att aflägga besök i det förnäma huset.

Nu var det jul, och kusinerna i staden, af hvilka en var flera år äldre än Elna, hade skrivit och bedt, att hon skulle få komma och tillbringa julaftonen hos dem. Det kunde roa

henne att se, hur de hade det, menade de; hon hade ju aldrig varit der.

Elna visste icke om hon ville eller icke ville fara. Hon tänkte på alla julaftnar, hon mindes i hemmet, och så leddes hon på förhand. När hon tänkte på hur högtidligt allt derhemma brukade se ut den qvällen, huru hon fick gå med mor på vindskammaren och lägga upp äpplen och nötter tills mormor och farfar, hvar från sitt håll, kommo i qvällningen, när hon tänkte på kärften, som skulle sättas ut till sparfvarne, och hur hon sent på julaftonen brukade gå med mor och mormor ned i ladugården och utdela julfägnad till de hvita lammen, korna och hästen — så ville hon helst stanna hemma.

Ledsammast af allt var dock att tänka på när silfverbägaren gick rundt omkring bordet derhemma och man drack hvarandras skål i hembrygdt öl, och när se'n efter måltiden alla instämde i julpsalmen och hon icke fick sjunga med.

Men hur det var, så blef det ändå resa af. Elna fick på sig sin bästa klädning och mors röda silkesduk. Ren och snygg var hon alltid, ty renlighet var en hufvudsak i skogvaktarhuset.

— Låt mig se, du är snäll. Gud vare med dig, sade modren

— Var som du är, naturlig och rättfram, sade fadren. Helsa dem så mycket!

— Men säg inte ut hvar tanke, som vaknar i ditt hjerta. Haf tand för tunga, sådant är nödvändigt, om man skall kunna reda sig i verlden, förmanade modren.

— Ja, hon är kanske litet för mycket frispråkig, medgaf fadren.

— Vilja de, att du skall begagna några af kusinernas kläder, medan du är der, så gör det, annars äro dina egna goda nog åt ett skogvaktarbarn, upplyste ytterligare modren.

— Jag kommer nog att leds efter hemmet julafton, sade Elna och så kysste hon far och mor på handen, tog farväl af syskonen och steg upp i slädan.

Pälle, husets gode vän, följde henne skälrande ett stycke till vägs. Han liksom vädrade obehag af den der tillställningen.

Hvad det var grannt hos farbrors! Aldrig hade Elna trott, der skulle vara så grannt. Far och farbror voro ju födda och uppfödda i samma stuga.

Knappt var hon inkommen, förrän hon

kläddes om från hufvud till fot. Det allrainnersta fick hon dock behålla, de hade intet hvitare sådant i staden.

— Du får varad, som våra barn, sade faster.

— Men det blir jag inte ändå. De hafva fått lära en hel hop, jag kan ingenting. Mor säger, att det är bedröfligt, om en människa skall behöfva låna anseende af kläderna.

— Det var inte så illa, men ser du, för denna gången, kan du ju gerna begagna Axelines klädningar. — Det roar flickorna. Den här sitter ju som om han vore sydd åt dig. Hemma är din egen klädning alldeles förträfflig.

— Ja, det är också mor, som både spunnit och väft den.

— Hvad hon blir kostlig! Hvilken figur! Det syns, att hon icke gått och dansat, sade kusin Angélique.

— *Gått* och dansat, nej, det har jag icke, men lammen och jag *springa* och dansa hvar-enda dag, och det gör fölungen med, svarade Elna.

I detsamma visade sig häradshöfdingen på tröskeln. — Goddag, mitt barn, sade han till Elna, jäså, de äro redan i fart med att kläda ut dig. De fruntimren, de fruntimren! tänkte han. Aldrig får någonting för dem vara, hvad det är; på något sätt förklädas skall det; och

hvad dem sjelfve angår, så gå de fleste af dem genom lifvet, utan att blifva »sig sjelfva».

— Far och mor helsa så mycket; de må så godt, upplyste Elna.

— Tack! Roligt att höra, svarade farbror och så vände han tillbaka till sitt rum igen. Och så blef det middag.

Elna och ett par af kusinerna sutto vid särskildt bord. Elna glömde sig sjelf och sin lånta dräkt, för att beundra faster och kusinerna. Först då märkte hon, att faster och Angélique sågo helt annorlunda ut i hufvudet nu än då de helsade på hos skogvaktarens »i sommar». Fasters hår var då så glest, att det knappt betäckte hufvudet, nu deremot var det tjockt och tofvigt; Pålle derhemma var inte lurfigare han, tyckte Elna, men det kunde han inte hjälpa, det visste hon.

— Det var ett fasligt stort hår, faster har. Att det kunnat växa så hiskligt på ett halft år, sade Elna.

— Växa? upprepade kusinerna, under det faster sjelf fick en mine, som Elna alldeles icke kunde tyda. Det är löshår, begriper du.

-- Löshår? På hvems hufvud har det vuxit då?

— Den, som det visste!

— Fy, att faster vill hafva det då! Kan-
ske det har suttit på en stygg ziguenerska, så-
dana der, som stryka omkring, eller kanske
man gräft upp det i galbacken här utanför
sta'n.

Flicka, du pratar, yttrade äldsta ku-
sinen.

— Ja, men tänk *om*, fortsatte Elna. Al-
drig skulle mor derhemma sätta på sig en så-
dan »tott». Nej inte, om hon finge halfva
sta'n, det är jag säker om.

— Hon behöfver heller icke göra det,
upplyste välvilligt mamsell Angélique. Folk
af er klass får kläda sig hur det vill.

— Fån inte I det?

— Nej nej men. Vi måste rätta oss efter
den klass, till hvilken vi höra.

— Den måtte vara »stolig» den, anmärkte
Elna.

Kusinerna skrattade. Faster och farbror
voro i tal med notarien. De hörde icke hvarom
Elna talade.

Kusinerna kommo emedlertid öfverens om,
att hon var i hög grad enfaldig.

Dagen derefter var det julafton.

Faster och Angélique klädde julgranen. Barnen skulle icke se den, förrän ljusen voro tända, då man serverade théet och utdelade julklapparne.

Elna fick dock gå in och se på medan den kläddes.

— Har du sett så vacker julgran förr, frågade faster.

— Detta är ju ingen gran, det är bara en ruska, svarade Elna, och så sitter hon fast i en träklump. Aldrig har jag sett på maken! Tycken I, att det är grannt?

— Kanske du har vackrare derhemma?

— Oh, mycket, mycket vackrare! I skullen se dem en qväll, när det icke är för mörkt, snön ligger nyfälld på de långa, breda grenarne och stjernorna tindra deröfver, det är någonting, det, skall faster tro. Far har sagt, att stjernorna äro verldar allihop. Tänk så små vi äro då! Men ändå få vi kalla Honom fader, Han, som strött ut alla verldarne. Att Han bryr sig om sådana kryp, faster!

— Bevars, jag tror du är riktigt poetisk! Akta dig för det!

— Hvad är det för något?

— Det förstår du inte, hör jag.

— Hafva kusinerna sådant, kanske?

— Åh nej, jag hoppas . . . Jaså, dina julgranar äro så ståtliga?

— Ja, inga ruskor! Och så stå de der och susa så vackert att det är en lust åt att höra dem. Jaså, I fästen ljus i? Åh ja, då blir den nog vacker, ruskan med, men pappersstjerner och förgyllda nötskal, det är då ingenting. Hvarför binder faster i sådant der?

— Det roar de små, förstår du.

— Jaså. Men då få de allt vara bra små. De tro väl, att det är riktiga nötter, faster?

— Åh; det vet jag inte, men bara det *ser ut som* nötter så.

— Det var för konstigt!

— Din mamma bryr sig väl icke om att kläda någon julgran åt er?

— Mor, nej! Vi hafva hvarken förgyllda nötskal eller andra sådana grannlåter, men nötter få vi. Det kan väl hända, att det finns en och annan, som är tom, men det kan ingen hjälpa, och så få vi äpplen.

— När allt kommer omkring, så hade du kanske fått roligare hemma, än du får här?

Det blir det, vi få se. Dricken I skålar här?

-- Skålar?

— Ja, det göra vi. Innan vi börja på gröten, dricka vi skålar ur morfars silfverbä-

gare — ja, nu är han vår, förstås. — Far börjar: »Detta skall vara vår konungs skål, min hustrus och mina barns skål, mina föräldrars och svärföräldrars skål, anhöriges och vänners skål! Gud beskydde och bevare oss alla!» Sedan går bågaren bordet omkring, och vi få hvar och en räkna upp hvilka vi vilja »skåla för». Det är så roligt.

— Det var ett fasligt skålande, anmärkte kusinen.

— Det är väl ett gammalt bondbruk, kan jag tro, menade faster.

— Ja, därför trodde jag, att det brukades på samma vis här, efter som farbror är bror till far, förklarade Elna.

Faster och kusinen sågo på hvarandra.

— Hon är verkligen naiv, sade den sednare.

Julafton var kommen. Häradshöfdingens familj, Elna inbegripen, var samlad i salongen. Den vackra granen var tänd, ljuskronan äfven. Lågorna återspeglades i trymåer och möbler. Marmorbilder, till hälften dolda af lefvande växter, sågo från fönsterfördjupningarne ned på härligheten.

En stor korg, fylld med paketer, inbars och sattes midt för häradshöfdingen. En be-

tjent tog upp det ena paketet efter det andra och lemnade honom. Han uppläste utanskriften, då dess egare eller egarinna gick bort och mottog detsamma. Der fanns äfven ett par småsaker åt Elna.

Utanpå hvarje omslag var skrifvet något, som skulle vara qvickt, det kunde Elna förstå, emedan alla skrattade, då det upplästes; men hvari qvickheterna bestodo var hon alltför enfaldig att begripa.

Aldrig ville julklapparne taga slut, tyckte Elna. Hon gick bort i en vrå och satte sig bakom ett blomsterbord.

Bredvid henne stod en cactus, öfversållad af mörkröda blommor. En alldeles likadan hade de hemma i skogvaktarstugan. Det var ändå roligt, tyckte Elna, att farbrors hade något sådant som de.

De träden blifva i sitt hemland lika höga och lummiga som granarne i vårt, hade Elnas fader sagt. Elna tänkte på hur vackert det måtte vara derute — men der finnes aldrig någon snö, det hade han också sagt, och därför ville hon inte byta bort sina mörka granar mot de lysande cactusträden.

Kusin Axeline kom bort till henne. Du tror väl, att du är kommen in i en alldeles ny verld här hos oss? frågade hon.

— En sådan hafva vi hemma också, svarade Elna och pekade på cactusväxten.

— Nåh, men hur finner du dig annars? Skulle det roa dig, att blifva qvar här och hafva det, som vi?

— Hur skulle det då gå med alla småkräken derhemma? Du kan inte tro så de hålla af mig! Men hvarför läsen I aldrig hvarken till eller från bords här, inga morgon- och aftonböner heller? Det var för konstigt!

— Tror du inte vi läsa, fastän vi inte läsa högt; man kan väl tänka en bön, fastän man icke uttalar den.

— Åh ja, bara en gör *det* så... Men annars så går det inte längre tid åt till att läsa den än till att tänka den, tycker jag. Jag vet nog, att vi skola bedja »tigandes» dess- emellan; det står, att vi skola bedja »utan återvändo». Hvem är den der lurfvige gubben, som hänger i den förgyllda ramen öfver pianot?

— Det är en storhet, hvars namn du nog aldrig hört hemma i skogvaktartorpet.

— Hvad var han stor i?

— I musik.

— Begriper du den?

— Åh... ja. Ätminstone bättre, än du.

— Jag kan tro det, annars vore han väl icke större för dig än för mig. Jag tycker

om musik, jag med. Vet du, hjertat liksom spritter i mig, när jag går tyst och ensam inne i skogen och hör på spelet i grantopparne.

— Jaså, du tror det är musik. Rättnu skall jag spela, så får du höra på annat.

— Tack för det, men blir det grannare än spelet, som vinden gör i träd-kronorna, så är det för konstigt.

Elna blef åter ensam. Hvad det var vackert, allt hvad hon såg. Snäll var man emot henne, men hon tänkte på mor och syskonen derhemma och på mormor och farfar, som nu säkert voro komna, på den hvita gröten, som mor väl snart bar in, på skålarne, suset i skogen och stjernorna deröfver och så greps hon af en oemotståndlig lust att springa hem, springa från hela stäten.

Bäst hon så satt, tyckte hon, att den lurfvige gubben öfver pianot i hast blef en levande menniska. Han satte sig vid instrumentet. Underbara toner brusade genom våningen, de brusade Elna genom hjertat, tyckte hon. Ju längre gubben spelade, desto klarare blefvo hans ögon, de strålade som ett par stjernor. Hvita bevingade gestalter sväfvade omkring honom, rummet blef allt större och större, allt högre och högre; snart hade det endast himmel både till väggar och tak. Midt i det

rummet stod ett julträd, det växte och växte, det var fullt med brinnande ljus, kronan var så klar, att Elnas öga icke kunde uthärda glansen; de öfversta qvistarna växte in i sjelfva evigheten. De bevingade hvita varelserna sväf-vade omkring i det trädets ljus och så upp-stämde de en sång, som blef allt högre och högre, liksom om nya röster alltjemt fallit in. Begynnelseorden hade hon läst i hemmet många gånger:

»Ära vare Gud i höjden, frid på jorden, åt människorna en god vilje.»

En af de hvita varelserna sade, att det var den återlösta skapelsens nya sång.

Hvar och en är slaf af sina vanor, sade häradshöfdingskan. Du får vakna nu, mitt barn; du drömmer dig väl i skogvaktarhuset tillbaka.

— Det var så vackert, *det* var musik! sade Elna och gnuggade sig i ögonen.

— Sade jag inte, att jag skulle spela för dig, frågade kusinen.

— Du? Nej, inte var det du, det är då säkert, det var den store, var det, menade Elna — och så följde hon efter in i matsalen.

Efter qvällsmaten läste farbror något, som förmodligen var mycket rörande, efter som faster fick tårar i ögonen. Elna kunde icke uppfatta innehållet.

Sedan kusinerna bestämt, hvilka klädningar, de skulle hafva juldagen och hvilken dräkt Elna skulle få låna, togs ömsesidigt godnatt. Man begaf sig till hvila. Elna bebodde samma rum, som de begge äldsta kusinerna.

Hon var den, som först gick till hvila, men knappt hade de andre insomnat, förrän hon åter steg upp, tog fram sitt knyte och tog på sig sina egna kläder.

Granarne susa så vackert derhemma, tänkte hon, ljus brinner ännu i fönstret, mor sitter uppe och läser, har just varit nere hos lammen. Far, syskonen och de gamle sofva redan. Palle sätter nosen i vädret då och då och ger till ett skällande, alldeles som . . . när han hör någon på långt håll. Sista gnistan håller på att slockna i köksspiseln. Stjernevakterna stå öfver huset. Tack för all välfägnad, men inte en aftonbön ens på sjelfva julafton, det var för litet, så stort än allt det andra var . . . aldrig vill jag hit någon julafton mer — aldrig vill jag byta mina ståtliga, snötyngda granar i sko-

gen mot stadens ruskor med förgyllda nötskal i, det är då säkert. Annars tack, stor tack!

Och så gick Elna.

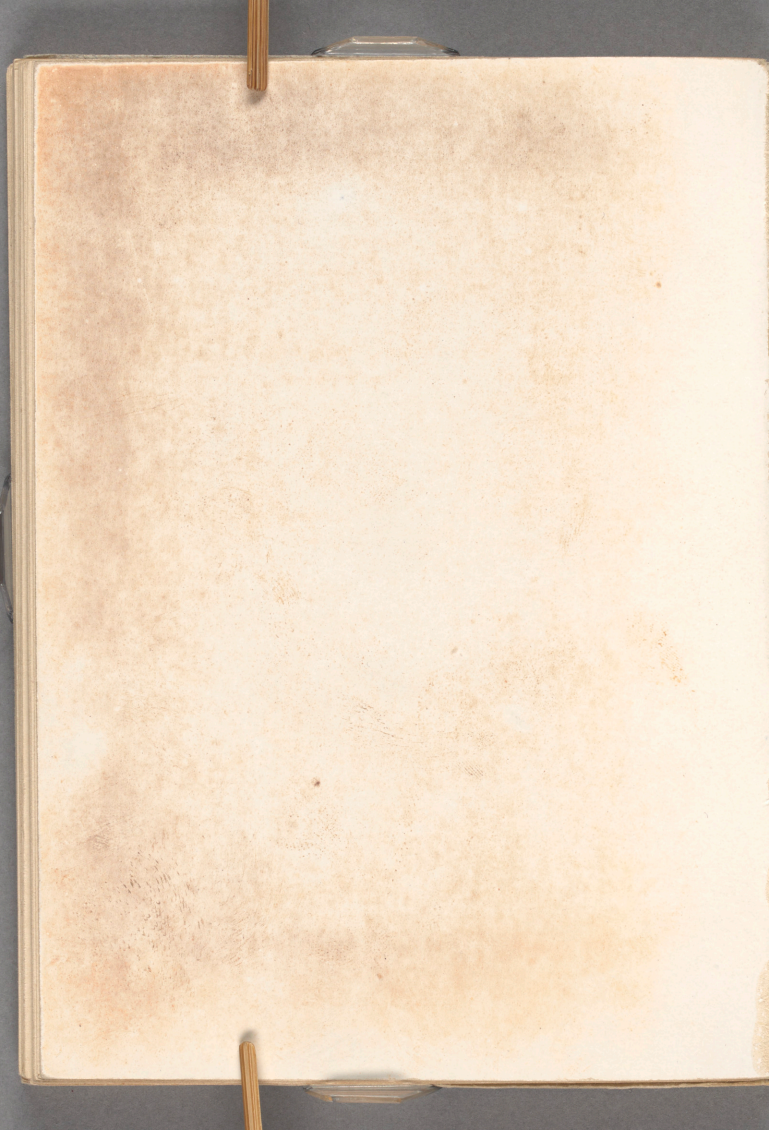
Och hvad sade häradshöfdingens om morgonen, när de fingo veta om saken.

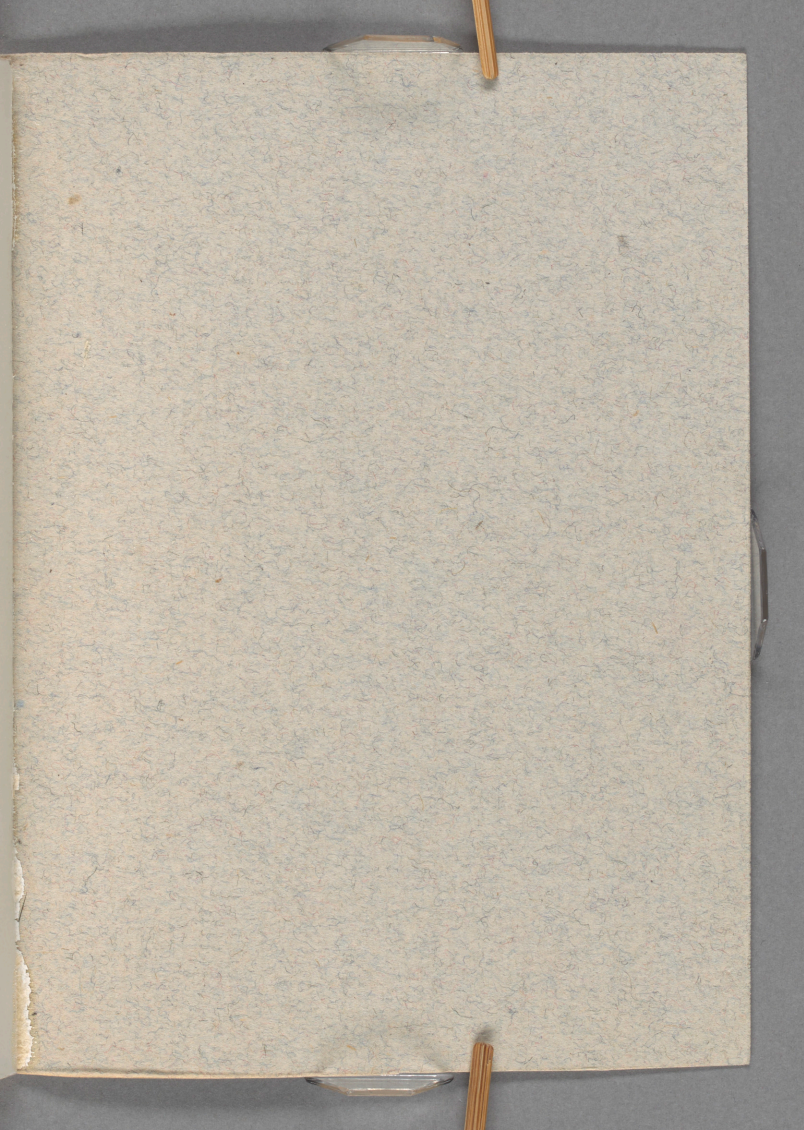
I kunden låtit barnungen vara, som hon var, sade häradshöfdingen.

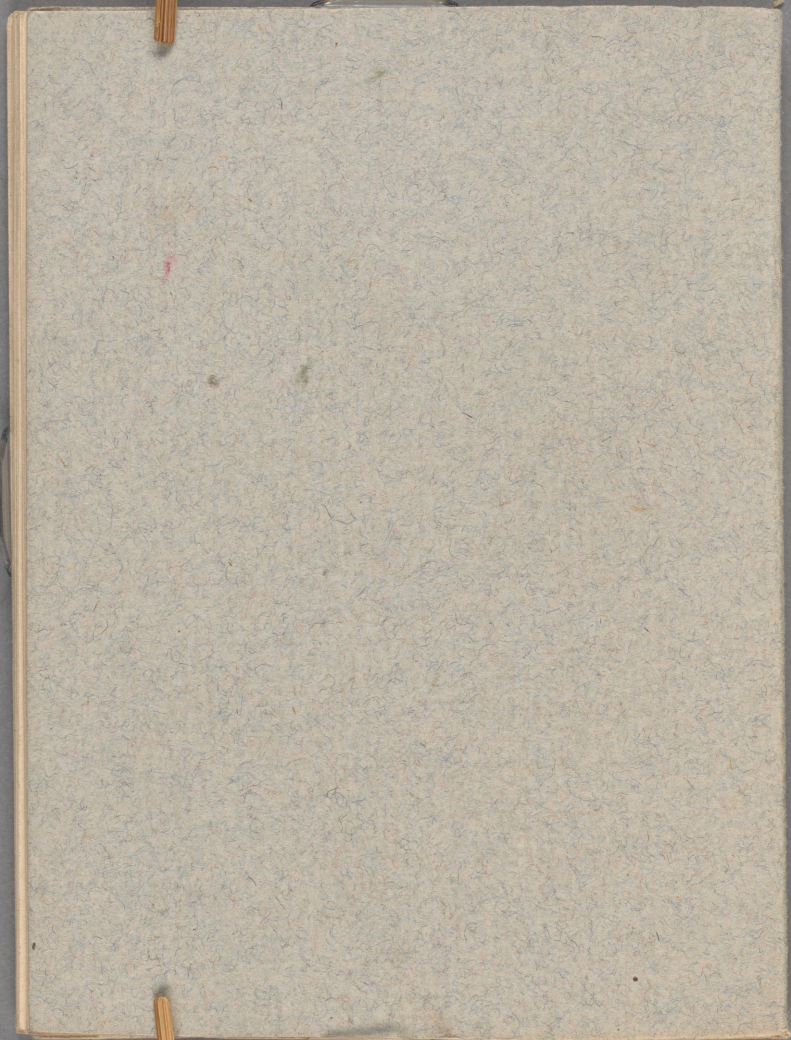
— Det var ju helt naturligt, att hon icke kunde trifvas i en societé, dit hon icke alls hörde, sade frun. Jag tror, att våra flickor skulle gjort detsamma, om vi skickat dem att tillbringa julaftonen hos skogvaktarens, så hyggligt folk det än är.

Orsaken till Elnas plötsliga hemvandring låg djupare; men häradshöfdingens voro för bildade för att förstå det.

kal
el
or
on
ke
ls
or
tt
g

Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

